



РЕШЕНИЕ

КАРАР

15 августа 2022 г.

№2-17

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә туринда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы «Югары Ушма авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге депутаты статусы туринда нигезләмәне расларга.

2. Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип танырга:

- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советының 2018 елның 17 сентябрендәге «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда Нигезләмә туринда» 3-35 номерлы каары;
- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советының 2019 елның 18 сентябрендәге «Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы 2018 елның 17 сентябрендәге Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутаты статусы туринда нигезләмә туринда» 3-35 номерлы каарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында» 2-45 номерлы каары;
- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 августындагы Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советының 2018 нче елның 17 нче сентябрендә кабул ителгән «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге

Советы депутаты статусы туринда Нигезләмәгә үзгәрешләр керту туринда»
3-36 нчы номерлы каары;

3. Элеге каарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының <http://pravo.tatarstan.ru> рәсми порталында бастырып чыгарырга, шулай ук Мамадыш муниципаль районының <http://mamadysh.tatarstan.ru> рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Элеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге башлыгы И.З.Исмагиловка йөкләргә.

Мамадыш муниципаль районы
Югары Ушма авыл жирлеге Советы рәисе,
Югары Ушма
авыл жирлеге башлыгы



И.З.Исмагилов

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Югары Ушма авыл жирлеге
Советының
15.08.2022 ел, №2-17 каарарына
1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма
авыл жирлеге депутаты статусы турында Нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда тәп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советы депутаты (алга таба – депутат) статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы «Югары Ушма авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге Советына сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш эш башлаган көннән туктатыла, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы «Югары Ушма авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:
 - 1) үлем;
 - 2) үз теләге белән отставкага китү;
 - 3) суд тарафыннан эшкә сәләтsez яисә чикләнгән күләмдә генә сәләтле дип танылу;
 - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат булган дип иғълан ителү;
 - 5) аца карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;
 - 6) Россия Федерациясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгыннан яки чит ил гражданы аның нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга мөмкин булган Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгыннан чыкканда, Россия Федерациясенең халыкара килемешендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе гражданы яки чит ил гражданының чит ил гражданлыгы (подданства) булганда яисә чит ил территориясендә дайми яшәү хокуқын раслаучы башка документы булганда;

8) сайлаучылар фикере буенча;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручи альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

13) Жирлек составында авыл жирлеге башлыгы, жирлек Советы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату.

2. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр бу нигез Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Югары Ушма авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең вәкиллекле органы сессияләре арасында барлыкка килсә - мондый нигез барлыкка килгән көннән оч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып әлеге гаризаның Жирлек Советына керү көне санала.

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның Жирлек Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булган таныклыгына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аннан файдаланучы күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвиrlамасы Жирлек Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген азат итегендә нигездә башкара, депутат

эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алыш бара, Жирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

6 статья. Депутат эшчәнлегенең формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:
 - а) Жирлек Советы утырышларында катнашу;
 - б) Жирлек Советы комиссияләре эшендә катнашу;
 - в) Жирлек Советына карауга Жирлек Советы каарлары проектларын керту;
 - г) депутат таләбе керту;
 - д) депутат мөрәҗәгатен юллау;
 - е) дәүләт хакимије органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;
 - ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;
 - з) сайлаучылар белән эшләү;
 - и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;
 - к) территориаль ижтимагый үзидарә оешмаларында катнашу.
2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Жирлек уставында, Жирлек Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның Жирлек Советы утырышында катнашуы

1. Депутат Жирлек Советы утырышында шәхсән катнаша.
2. Депутатка Жирлек Советы утырышын үткәрү вакыты һәм урыны турында, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык киәклө материалларны Жирлек Советы Регламенты нигезендә ала.
- Жирлек Советы утырышында катнаша алмаганда депутат бу хакта алдан Жирлек Советына хәбәр итә.
3. Депутат хокуклы:
 - 1) Жирлек Советы комиссияләренә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;
 - 2) Жирлек Советында карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;
 - 3) Жирлек Советында төзелә торган органнарны формалаштыру һәм Жирлек Советында сайлана торган (билгеләнә, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;
 - 4) хокукый инициативы гамәлгә ашыру тәртибенәнә Жирлек Советына хокукый актлары проектларын кертергә;
 - 5) Жирлек Советы көн тәртибенә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, каарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Жирлек Советы утырышында чираттан тыш хисапны яки Жирлек Советы күзэтчелегендәге теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Жирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, гражданнарның ижтимагый әһәмияткә ия булган мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Жирлек Советы утырышлары беркетмәләре эчтәлеге белән танышырга.

4. Депутат тарафыннан Жирлек Советы утырышында эйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Жирлек Советының тиешле комиссия тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Жирлек Советының дайми һәм вакытлы комиссияләр эшендә катнашы

1. Депутат Жирлек Советының үзе әгъза булган комиссияләр эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм кинәш бирү тавышы хокуку белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Жирлек Советының һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашы

1. Депутат үз компетенциясе кысаларында Жирлек Советының һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Депутат Жирлек Советының һәм аның комиссияләре кушуы буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган Жирлек Советының органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, оешмалар тарафыннан каарларның үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтиҗәләре турында депутат Жирлек Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат Жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Жирлек Советы тарафыннан булдырылган яки төзелгән башка органнар житәкчеләренә, Жирлек Советы территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат таләбе белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәҗәгате, ул Жирлек Советы каары

белән депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертә һәм Жирлек Советы утырышыда Жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә иғълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа 10 көннән дә соңга калмыйча яки Жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән башка сротка язма формада жавап бирергә тиеш. Жавап депутат таләбе жибәрелгән орган житәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Таләпнең инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Таләпнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Жирлек Советы жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Жирлек Советы билгеләгән вакытка кабул ителгән карапның үтәлеше турында язма жавап бирүгә мәжбүр итәргә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате дип депутатның дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарың вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм ижтимагый берләшмәләргә аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәnlеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма мөрәҗәгате санала.

2. Депутат мөрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәҗәгатыләрен карау гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәҗәгатенә жавап мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәҗәгать жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатыләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны

айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин иту буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, аларның исемлеге һәм тәртибе Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыельышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты депутат фракциясе яки карала торган мәсьәләләр буенча уртак эшчәнлек һәм позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Жирлек Советы регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат Жирлек Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Жирлек Советы депутатның аның сайлау округында башкарылган эше, Жирлек Советы, аның органнарының каарлары һәм күрсәтмәләрен үтәве турындагы мәгълүматын тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүненең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутатка законнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эш тәжрибәсен, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокуку

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Жирлек Советы жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокуқыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуқы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сер буларак сакланмый торган мәгълүмат алу хокуқына ия.

17 статья. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәү;

2) гражданинарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;

3) дайми нигездә, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданинарның, аларның оештыру-хокукий формасына карамастан оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирү;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санды хисап тоту;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәү;

7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәү;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт серен һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне саклау, шулай ук гражданинарның шәхси тормышына, намусына һәм аbruена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратмау;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килуче елның 30 апреленнән дә соңға калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:

1) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәгә очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) түләүсез нигездә катнашу;

б) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итү тәртибендә түләүсез нигездә коммерцияле булмаган оешма белән (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлаулы органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында яки съездда (конференция) катнашудан тыш) идарә итүдә катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим иту;

г) идарә органнарында һәм гамәлгә куючысы (акционеры) муниципаль берәмлек булган оешманың ревизия комиссиясе алдында түләүсез нигездә муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклаяу;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финансланырга тиеш түгел;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчеләре составына керергә.

2. Дайми нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат граждан административ яки жинаяты эше буенча яки административ хокук бозу турында эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын да катгый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Жирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплина һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керә торган башка депутатлар, вазыйфаи затлар һәм гражданнарга карата түземлек һәм хөзмәт күрсәтергә;

3) депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда кулланмаска һәм таратмаска, әгәр бу мәгълүматлар дәүләт, хөзмәт, коммерция серен, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсәләр;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар эшчәнлегенә, вазыйфаи затларга, муниципаль хөзмәткәрләргә һәм гражданнарга йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, эшләр, шулай ук аның аbruена яисә Жирлек Советына зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән тыелырга;

6) вазыйфаларны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык туганда, бу хакта муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары белән расланган тәртиптә 1) Жирлек Советына хәбер итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлтелгән каарларын үтәргә;

7) 1) Жирлек Советы билгеләнгән гавами чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Жирлек Советы күшүү буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, Жирлек Советы уставы, Жирлек Советы муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорай алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу очракларында, шулай ук аларның торак һәм (яки) хөзмәт урынын, аларның бағажын, шәхси һәм хөзмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын тикшергәндә, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикере, тавыш биргәндә белдерелгән позициясе өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләре өчен жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык

алдында мыскыл итү, яла ягу яки федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.
